

Karácsonyi köszöntés

V. ÉVFOLYAM 3–4. SZÁM
„Hallgassatok rám, ti szigetek
följejetek, távoli nemzeteik!”
Ezs 49,1

2023. DECEMBER

Kántálás, mendikálás, betlehemezés, pásztorjáték.

E kifejezések talán minden gyereke ismerős lehet, bár azok a népszokások, amelyeket jelölnek, sajnos már kikopnak az ünnep-lésekben. Pedig micsoda közösségepítő és -megtartó ereje van az ilyen ünnepköszön-téseknek!

A karácsonyi köszöntések alkalmával a gyermekkek, felhőttek szép versekkel és énekekkel köszöntötték a közösség tagjait házról házra járva. Az ünnepköszöntést református közösségeink is gyakorolták. A mendikálás a latin mendeire, azaz kol-duni szóból ered, s a célja az adománygyűjtés volt. A kántálás inkább az egymás megörvendezetését szolgálta, nem követte adománygyűjtés, de apró ajándékkal vagy süteményivel megkínálták a köszöntőket. A betlehemezés egy kis dramatizált játékkal is kiegészült. A gyermekek – néhol felnőttek – egy templom vagy istálló alakú betle-hemet vittek magukkal, amit saját kezüleg készítettek. A drámajárák több jelenetből állt, melynek egyes részeit – így a pásztor-játékok – önláloan is eljáadták.

A karácsonyi köszöntéseket az ünnep előestéjén, Szenteste tartották – néha ejé-jig is járva a házakat. A pásztorjárákot sokszor a falu pásztorai adták elő, betérve minden olyan házhoz, ahonnan rájuk bízták az állatokat, s az ünnepköszöntésért természetbeni adományokat – valójában keresetkiegészítést – kaptak.

Kiallításunkban e népszokásokat is fel-elevenítettük régi fotókon, egy betlehe-mézést bemutató kisfilmen, illetve néhány

Füstös Gáborné múzeumi munkatárs Pannonia Reformata Múzeum

(Forrás: S. Lackovits Emőke: Hajlék az örökkévalóságban – Dunántúli református közösségeink hitelre c. kiállításkatalógus, valamint a Magyar Néprajzi Lexikon, Magyar Néprajz és Magyar Katolikus Lexikon vonatkozó szócikkei)

Megjelenik évente 4 alkalommal.

Felelős szerkesztő:
Markus Mihály esperes
Szerkesztői:
Sárkőzi György Antal
Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor

Szerkesztőség címe:
szigetek.papatelem@gmail.com
A cikkben szerező maguk visszahívható felelősséget
nem törleszteni lehet.

Kántálás, mendikálás, betlehemezés, pásztorjáték. Urunk szeretete pedig adjon mindenkinek kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket, és az új esztendőben gázdag áldást!

Köszöntés

Füstös Gábor
szerkesztő

Tartalom

Igei izenet

Új kenyér 2
Új bor 4

Reformáció 5
Örökkelvalóság 6

Advent 8
Karácsony 9

Óév 10
Újév 11

Vízkereszt 12
Imádság 7, 14

Könyvajánló 15
Bizonyosságítéssel 17

Hitünk tételei 18
Pannonia Reformata 20

Kívánjuk, hogy a lap olvasása hozzon lelkى élményt, feltöltődést, felbuzdulást minden Olvasónknak.

Háladás az új kenyérért

születéséről így mi, protestánsok is). Január 6-án, vagy az aholhoz legközelebbi vasárnapon – ahol ez szokásban van – a napkeleti hölcsek törökénetet elevenítik fel, (Máté 2,1-12.), melyben a pogány világ Krisztus-hódolatát láttatják. Ekkor csendül fel a 72. zsoltár is. Epifánia utáni első vasárnapon beszélnek Jézus megkeresztelestéről, második vasárnapján pedig a kánoni horcsodáról, amelyet Jézus első nyilvános csodájának, dicsősége első kinyilvánításának tekintünk.

Az előző igéről beszélhetek az alkalmazottak, aki gyászol, nem termelt must, odalett az olaj. Szomorkodnak a parasztok, jajatnak a vincellérek, mert nincs búza, se árpa, odalett a mezőn az arativaló! (Jóel 1,10–11)

Jó lett volna, ha valami kedves, bátorító, szívhez szóló igéről beszélhetek az alkalmazott. Valamiről, ami biztat, ami erősít, ami bátorít, és az Isten gondoskodó szeretetét hirdeti. Erre a bibliaolvasó kalauz éppen egy olyan igét ajánl, ami arról szól, hogy nincs termés, nincs étel, minden elveszett, minden elpusztult.

Mert könnyű arról prédkálni és hálás feladat azt mondani a gyülekezetnek, hogy nem kell aggódní, minden lesz kenyér, minden lesz élelem. Az Isten gondoskodik rólunk. De a valóság az, hogy amikor ilyen kényelmes és kellemes az élet, amikor minden van kenyér a boltok polcain, és minden van rá pénz, hogy megvegyük, akkor valahogyan az ember hajlamos elfeledkezni arról, hogy ez nem magától értefődő dolog, hanem tényleg az Isten gondoskodó szeretete.

Amikor minden fáradozásunk ellenére sincsen áldás a munkán, amikor minden erőfeszítésünk ellenére sem terem meg a minden nap kenyér, akkor valik érhetővé, és átérzethetővé, hogy milyen csodálatos dolog az, amikor az Isten gondoskodik a mi betevelő falatunkról. Ezt a „nincs”-et kellett megapasztalnia Jóhannék és Izrael népének. Láthatuk, mi volt az első reakció: a

tehetetlenség fájdalma, az elkeseredés, a gyász. De ez nem a vége a történetnek. Mert aki elkeseredik, az össze tudja szedni magát. Aki gyászol, az megvagasztalódhhat. Még Jézus is azt mondta a hegyi beszédben, hogy „Boldogok, akik sírnak, mert ők megvagasztaltnak ...”

Azt is könnyű lenne prédkálni, hogy az a jó, ha minél rosszabb. Mert ha éhezne a nép, akkor tele lennének a templompadok és ha megtapasztalnánk, hogy milyen a szavédés, akkor biztos mindenki az Istenhez térne. Ez a sokszor hallottam, talán én magam is hirdettem, hogy a mi népünknek és a mi nemzedékeinknek a hitet a jöltét vette el. Azt várnánk, hogy erről szól Jóel könyye is, hogy hogyan tért meg Izrael a gyötrelmek hatására.

De sajnos nem ilyen egyszerű a helyzet. Mert nem minden gazdag ember, és nem minden bővelkedő közösséghálatlan. Nem minden nincstelen hálás, ha mégis kap. Nem mindenki kerül közelebb az élezes által az Úrhoz. Ha ennyivel meg lehetne oldani, akkor nem lennének hívőbb emberek, mint az éhezők, és nem lennének szorgosabban imádkozók, mint a háborús övezetben ragadtak.

Tulajdonképpen Jóel egész könyve erre a hasonlatra épül, a hatalmas sáska raj és a megszálló hadsereggel egy és ugyanaz ebben a bibliai könyvhben. Mindegyik pusztít, és nem hagy maga után mászt, csak halált, pusztulást és elhűséget. Ez pedig nem is változik meg magától.

evangélikus egyházakban. Római katolikus testvéreink között kedvelt szokás a házak megáldása, amikor a pap szentelt vizzel tömjénfüsttel Isten oltalmába ajánlja a házat, a bejárat fölé pedig krétával felírja az évszámot és az áldó szöveget rövidítéssel.

„Christus mansionem benedicat.” – „Krisztus áldja meg e lakást” – Röviden, a 2024-es esztendőt véve példának: 20 + C + M + B + 24.

Az epifánia időszaka január 6-tól húshagyókeddig tart. Ez az időszak a farsang – a lakodalmaik, mulatságok – időszaka is. Mivel a húsvét mozgó ünnep, ezért a vízkereszttől húshagyókeddig terjedő vasárnapok száma is változik. A húshagyókedd előtti három vasárnapnak külön neve is van: hetvened (Septuagesima), hatvanad (Sexagesima), és ötvenedvasárnap (Quinquagesima).

Miről szól tehát az ünnep? Jézus Krisztus megjelenéséről, amely számunkra örömet, vigasztálást, reményt ad. „Mert megijelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek...” (Tit 2,11.)

Sárközi Gergely Antal

A 2019-ben megijelent szakcikk rövidített változata, mely a Pápai Kollégiumi Lapok 2019. évi decembéri lapszámában jelent meg (Pápai Kollégiumi Lapok, IV. évf. 10. sz. 2019. december, 16-22., de különösen a 16-17. oldalak)

hogy Isten ezzel készítette elő számomra, számunkra ezt a mostani lehetőséget. Azért imádkozom, hogy először minden felfelé nézzek, és Jézust engedjen az első helyre – nem csak a munkahelyen, hanem a családban és az élet minden területén. Az

igevvers, ami ezt erősíti bennem: „Úgy ragyogjon a ti világosságok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti memnyei Atyátokat” (Mt 5,16)

Mohár Csilla
gyülekezeti tag, Csetény

Bármit is tettek, nem tettek, vagy akartak tenni Jóel kortársai, az nem számított. Nem számított a hősök vitézsége, nem számított a vezetők karizmája, amivel harcha hívtak. Nem számított a hétköznapi emberek erő felettő erőfeszítése sem. Sót önmagában még a papok imádsága sem használt semmit sem.

Jóel könyvének a nagy üzenete, hogy amikor baj van, amikor éhínség van, amikor nélkülözés van, akkor a változás nem a földön kezdődik. Nem gyűlések és nem elhatározások, nem a belső erő az, ami a gyászti örömről, a vereséget győzellemre fordítja. A változás fentről jön. Az Isten végül meghallgatta a próféta népének imádságát, de csak azért mert meg akarta hallgatni, és Ó már előre elhatározta azt, amit végül meg is cselekedett. Az imádkozó szerepe nem az, hogy rávegye az Istent, hogy tegye azt, amit ó az imádáságban megmond neki. Az Istent nem lehet kényszeríteni se erővel, se szépszóval. De nem is kell nekünk kényszerítenünk. A mi dolgunk, hogy odafigyejünk Rá, meghalljuk az Ó üzenetét, és megértsük a mi helyünköt az Isten nagy tervében.

Jóel könyvében az Isten végül szabadítót küld. Valakit, aki győzelemre vezeti népet a pusztító haddal szemben.

De ez nem csak Jóel népének és korának a kiváltsága. Ez minden nép, minden nemzet és minden kor kiváltsága. A miénk is.

Az úrvacsorával hálát adhattunk az Istennek az új kenyérért. Nem megszentel-

Alapvetően keveset foglalkozunk vízkereszt ünnepével – melynek oka, hogy református egyházunkban nem igazán tudott meggyökerezni ez az ünnep. A Szigetek téli lapszámaiban minden találhatunk vízkereszt igehirdetést – tudatosan! – hiszen szeretnénk ennek az ünnepnek az üzenetében megerősíteni Olvasóinkat.

Vízkereszt ünnep a karácsonyi ünnep-kör része, egysben nyitányra az ünnepkör második felének. Az ósegyház január 6-án ünnepelte az ÚR Jézus születését, valamint megkeresztelkedését is – innen ered elnevezése: vízkereszt. Az ünnep görög elnevezése (epiphaneia) Jézus Krisztus földi megjelenésére, megszületésére utal, illetőleg arra, hogy a Jordánban való megkeresztelkedése alkalmával (Máté 3,13-17.) „megjelent” a nyilvánosság előtt, s elkezdte nyilvános működését.

„Megtartjuk Vízkereszt napját is.”

HÍRTÖRNÉ TÉTELÉI

Vízkereszt kiéleződés

A nyugati és keleti egyház közötti különbség itt is észrevehető: a nyugati egyházból ugyanis a karácsonyi töriénet emberi oldalát hangsúlyozzák, a figyelmet Jézus Krisztus földi életének kezdetére, annak gyengesére, gyámonoltalanságára fordítják, ezzel is előreverítve későbbi megaláztatását. Ezzel szemben Keleten minden az epírfábia körül forog, a lényeg Krisztus istenségenek nyilvános megmutatkozása, mely számukra elhomályosítja még a karácsony ünnepét is. Kezdetben az epírfábia Jézus Krisztus eljövetelének és megkeresztelkedésének ünnepe volt.

Ennek egységét a görögkeletiek megtartották, s ma is díszes szertartással emlékeznek meg Jézus megjelenéséről és a Jordánban való megkeresztelkedéséről. Nyugaton azonban az ünnepkör mozzanatai elkölönlítétek egymástól. A nyugatiak karácsonykor emlékeznek meg Jézus

jük a kenyeret, nem bemutatjuk, nem megáldjuk. Egyszerűen csak elfogadjuk. Elfogadjuk az életet, ami táplál bennünket a további földi életre, hálát adva megköszönjük.

De ahogyan Jóel könyvében a sáska-rajnak volt egy többlet jelentése is – a megszálló hadsereg –, úgy az úrvacsorai kenyérnek is többlet jelentése van. Mert Krisztus teste úgy táplálja a mi lelkünket az örökké életre, amint a kenyér a valódi földi testünköt táplálja erre a földi életre.

Ó az a hős, ó az a megváltó, a megszállító messiás, akitől hitünk szerint Jóel beszélt. Nem ismerhette Ót, hiszen sok-sok évszázad választotta el őket egymástól. Nem tudhatta a nevét, nem találkozhatott vele. Nem is olvashatott róla úgy, mint mi a Bibliából megismernéjük Krisztust. De mégis róla beszélt. Az Isten kijelentésének a csodája ez.

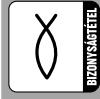
Igy adjunk hálát az új kenyérért, kerjük el mindenzt, amit szeretném, és legyünk készen arra, hogy az Ó áldásával felülmúlják a mi legvadabb elvárasainkat is. Ámen.

**Molnár-Varga Péter
em. beosztott lelkész**

Az eredeti leghihéres melynek kívonatot változtatott itt olvashatták 2023. augusztus 20-án Takácsiban hangzott el, az újkenyeri háláadó Isteniszteleten. Készült az arra a napra a bibliaolvásó kalauz által javasolt összövetési ügeszakasz alapján.

Háladás az új borér

Bizonysságítéssel

Textus: „Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: Menjetek a városba, és ott szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz, kövessétek őt, és ahova bemegy, mondjátok meg a házigazdának, hogy a Mester ezt üzeni: Hol van a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a páskavacsorát? Ő majd mutat nektek egy nagy emeleti temet berendezve, készen: ott készítétek el nekink a vacsorát. Elindultak a tanítványok, és bementek a városba. Minden úgy találtak, ahogyan megmondta nekik, és elkezdték a páskavacsorát.” (Mk 14,13–15)

Mert valamennyiszer eszíték e kenyерet, és isszátok e poharat, az Úr halálát hirdessétek, amíg ejön. (1Kor 11,26)

Az úrvacsora lehet az egyik legnagyobb erőforrás a hívő ember számára. Önmagunkba tekintve, számost vette az életünkkel járulhatunk az Úr asztalához, és vehetünk részt közösen a sakkramentumban minden alkalommal. A bűnbánat és a hűnbocsánat hirdetése része a liturgiának, amely egyszerű szembesít törekény emberi természetünkkel, másrészt emlékezettel Krisztusz váltságművére és az általa elnyert kegyelembre és öröök életre.

Mindemellett fontos lenne úgy is látunk az úrvacsorát, mint amely egy ünneplényes, örömteli esemény. Az utolsó vacsora nem csupán egy szomorú hangsúlyt húcsuvacsora volt, hanem egyben hirdette Krisztus diadalát, előrevetítve a

húsvéti feltámadást és annak ünnepését a mindenkorú hívők közösségeiben. Így mi is már nem nagypéntek előtti, hanem húsvét utáni hívei vagyunk a győztes Jézus Krisztusnak.

„Az Úr halálát hirdessétek, amíg eljön.” Az úrasztalától kétfelé tekinthetünk: egy részt a golgotai győzelemre, másrészt Krisztus dicsőséges összejövetelére, amelyben teljeséssé válik a húsvéti győzelem az egész világban. minden úrvacsora felhívása Jézusnak hozzáink. Ne feledjétek el, hogy közeleg az idő, amikor újra íszom majd veletek a szőlőfűkénék gyümölcséből az Isten országában! Az Úr halála és vissza-jövetele a két határ, amely között létezik a keresztyén élet, mivel Krisztus halála és feltámadása az alapja, és az Ó vissza-jövetele a célja.

Mindemellett a keresztyén összetörzsnak ugyancsak jele az úrvacsora, amelyen ha részt veszünk, betagoledunk Isten népébe. Istenhez tarozunk, és emellett egymással is összetartozunk. Ez egy olyan lehetőség az ember számára, amely a tejjességet adja az életében, a közösséget Istennel és egymással, amely által folyamatosan megújulhat az életünk, a személyünk, és erősödhetünk lelkünkben, hitünkben. Így készüljünk a közelgő újhori úrvacsorára, hogy áldásként eljük meg ezt az életünkben.

Krisztusz valtságművére és az általa elnyert kegyelembre és öröök életre.

Mindemellett fontos lenne úgy is látunk az úrvacsorát, mint amely egy ünneplényes, örömteli esemény. Az utolsó vacsora nem csupán egy szomorú hangsúlyt húcsuvacsora volt, hanem egyben hirdette Krisztus diadalát, előrevetítve a

„Reménykedj az Úrban, Ő megsegít téged!”
(Péld 20,22)

Ott kezdem, hogy három év kihagyás után újra dolgozom, új munkahelyen, új munkakörben – Danika pedig óvodás lett, és nem alussza át az éjszakákat. Nehéz időszak ez most az életünkben – kinek mi a nehéz, és természetesen nem tragikus a helyzet, de embert és hitet próbáló (nekem különösen).

Mindig is több gyermekre vágytam – minden többre – és Isten megadt szívem vágyát: négy csodás, egészséges gyermekünk van. Mostanában mégis a legtöbb nap estéjén csak arra vágyom, hogy akár csak 10-15 percet egyedül lehessek csendben, nyugalomban, vagy Barnival (férfijemmel) kettiesen. Az jutott eszembe, hogy Istennek van humorérzéke – megnuttatja a dolgok színét és sonákját is. Gondolom, az a célia, hogy inkább a színre figyeljek.

Reggelénkent autóval megyek Zircre a munkahelyemre, és közben dicsőítő énekeket szoktam hallgatni. Egyik reggel megérintett: „Áldom szent neved” – „a mézzel folyó földéken” és akkor is, ha „az út a pusztába vezet, száraz, kietlen helyen...” Az volt a lényeg számomra ebből a dallból, hogy „Te adsz és elveszel!” – vagyis az egyensúlyt a hétköznapotokban csak Vele (Istenrel) találjuk meg és tudjuk fenntartani.

Ma már azért is hálás vagyok, amiért Barnit több, mint 2 éve elhosszították a veszprémi munkahelyéről, mert tudom, Arra jutottam, hogy a türelmem egysúlyának a próbája zajlik most:

- az oviban egy anyuka megijegyezi, milyen türelmes vagyok;

- még aznap este elszégyellem magam, és sírva kérek bocsánatot a gyerekektől, amiért kiabáltam velük;

- az iskolában angolt is tanítok, és az osztályomtól olyan dicséretet kaptam, amiől az egékben éreztem magam;

- a következő órán már szaktanári figyelmezetéssel fenyegetőzöm a szemelenségük és hanyagságuk miatt. Ez a hétköznapok libikokája... De abban bizom, és hiszem, hogy ezt a libikókát Isten tarja a kezében, és Ő tudja, mikor van szükségem adásra, és mikor elvételre. Mindezzel együtt hálás vagyok az új munkahelyemről, mert:

- nem kell 5 kilönböző intézménybe utaznom egy helyen leheték,

- ugyanrott dolgozom, ahol a férjem, így könyvebb a családi élet szervezése is (pl. ha beteg valamelyik gyermekünk, elég, ha Barninak szólok; és picit többet találkozhatunk, új helyzetekben is, ami megújító;

- ha el vagyok keseredve az adminisztrációs lemaradásaim miatt, a kollégámon felajánlják, hogy segít;

- jobban megismernem a 15-19 éves korosztályt, és extra hálás tudni az ó pozitív kritikájukról, ami garantáltan ószinte – természetesen igyekezsem a negatívakéről is hálás lenni.

Dr. Lucsik Marta
docens, PRTA

Visszatérés

lezárásként az egészét befeljezés követi.

Találónan írta előszavában Dr. Vass Vince: „*Egy világkatasztrófa után, akkor, amikor minden tisztában látjuk, hogy Isten országának egyéneket, társadalmat, nemzetet és nemzetközi életet átalakító hatalmának nyilvánvalóá kell lennie közöttünk, s hogy az emberiség számára nincs más reményseg, mint ez, jó nekünk világosságot és erőt meríteni olyan hősök életéből, akik diadalmas bátorággal és önmagukat elégítő hűséggel harcoltak ezért a reménységről. A ránk következő korban Möttlingen és Bad Boll nagy zarándokhelyei lesznek, amelyeken világos megmentő erőket szívhat magába az emberi lélek, a két Blumhardt pedig lobogós fényű fáklyái, amelyek megvilágítják az utat, amelyen járnunk kell s amelyen Krisztus eljön nozzánk. Az új világ reformátorai ők, Jézus Krisztus jó vitézei.”*

A mű 95 hasznos oldalt tartalmaz (hozzá 76 jegyzetet), felépítése pedig a következő: a kötet elején olvashatjuk külön-külön a két Blumhardt életrajzát, majd pedig teológiájuk legfontosabb tételeit hontja ki a Szerző, közérthetően. Az Isten, az ember, Jézus Krisztus, Szentlélek, Isten országa – mintha csak egy kis „dogmatika” lenne, de természetesen közérthetően, hiszen a két Blumhardt lelkpásztori munkásságának, teológiai tanításának összefoglalja kíván-

lenni ez a fejezet. Végül összegző Szeminárium munkáját nagyra értékelték, bizonyítja ezt az évvégi 20 Pengős szorgalmi jutalom, melyet megkapott, valamint az a tény is, hogy a művet nemoskára – kedves professzorának, Dr. Vass Vincének előszavával – megjelentették (Csurgó, 1930).

A két Blumhardt neve kevesek számára volt akkor ismerős Magyarországon – és talán ugyanúgy kevesek számára ismerős ma is. Ennek oka, hogy ők nem váltak nemzetközileg elismert lelkpásztorokká (mint például Albert Schweitzer), s nem hatalmas katedrálisokban, középpontban gyülekezetekben hirdették Isten igéjét, hanem egészen kicsiny közösségekben – mégis: hittel és hűséggel végeztek a rájuk bízott feladataikat a maguk őrhelyén.

A mű 95 hasznos oldalt tartalmaz (hözött 76 jegyzetet), felépítése pedig a következő: a kötet elején olvashatjuk külön-külön a két Blumhardt életrajzát, majd pedig teológiájuk legfontosabb tételeit hontja ki a Szerző, közérthetően. Az Isten, az ember, Jézus Krisztus, Szentlélek, Isten országa – mintha csak egy kis „dogmatika” lenne, de természetesen közérthetően, hiszen a két Blumhardt lelkpásztori munkásságának,

szemináriumi munkáját nagyra értékelték, bizonyítja ezt az évvégi 20 Pengős szorgalmi jutalom, melyet megkapott, valamint az a tény is, hogy a művet nemoskára – kedves professzorának, Dr. Vass Vincének előszavával – megjelentették (Csurgó, 1930).

A két Blumhardt neve kevesek számára volt akkor ismerős Magyarországon – és talán ugyanúgy kevesek számára ismerős ma is. Ennek oka, hogy ők nem váltak nemzetközileg elismert lelkpásztorokká (mint például Albert Schweitzer), s nem hatalmas katedrálisokban, középpontban gyülekezetekben hirdették Isten igéjét, hanem egészen kicsiny közösségekben – mégis: hittel és hűséggel végeztek a rájuk bízott feladataikat a maguk őrhelyén.

A mű 95 hasznos oldalt tartalmaz (hözött 76 jegyzetet), felépítése pedig a következő:

*Textus: „*Ez a nép csak ajkáival tisztel engem, de szíve távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha emberi tanításokat és parancsolatokat tanítanak. Az Isten parancsolatát elhagyva az emberek hagyományához ragaszkodtak. Ezt is mondták nekik: Szépen félreteszíték az Isten parancsolatát, hogy helyébe állíthassátoka magatok hagyományát.” (Mt 7,6b-9)**

Palimpszeszt. A görög szó annyit tesz: újra lekápar. Az ehevezés a bibliai, különösen is üjszövetségi kéziratok esetében használatos. Azokat a kéziratokat nevezzük így, amelyekről kiürölték a szöveget, hogy a megrüvidő felületre újabb írás kerülhessen. Ha a kéziraton lévő szöveget el is távolították, a különféle ejárási lehetővé teszik, hogy újra olvasható lehessen, ami elvétetett. A kutatók részéről sokszor azért mutatkozik igény a korábbi szöveg előválasztására, mert ez nagyobb értéket képvisel, mint az újonnan felvitt szöveg.

A fentebbi igében Jézus farizeusok és írástudók felettes kritikája olvasható. Jézus azt kifogásolja, hogy a vitapartnerek az Istentől ihletett Törvény élét az emberi hagyományokkal csorbítják ki. A Tóra az Ősből, és ez bír isteni ihletettséggel, de Jézus azt fájla, hogy ennek helyébe az emberi rendelkezésekkel léptették (fehérháza ezeket isteni tekintélyei). Jézus tehát azért emeli fel a hangját, hogy fértegye, ami kevessé értékes, hogy újra teret kaphasson az, ami Istentől van.

A 16. század első felében, egy olyan megújulási mozgalom bontakozott ki, amely szintén a Szentírásra irányította a reflektorlámpát. Azért volt szükséges ez, mert ismét az emberi rendelkezések és erkölcsök uraltak le Isten választot-tainak a gondolkodását. Luther Márton, az elkepzelések szerzetes így kialakult problémát: „Szentírás, Szentírás, minék az? Az egyházyatákat és szent tanítómestereket kell olvasni, ők a Szentírásból a mézet kiszítták és kiitták [...]. Mintha nem érhetnék meg Isten igéjét, mintha értelmenetben volna és nem hallható. Pedig a menyei Atya azt mondja Krisztusról: »Öt halgassátok« (Mt 17,5).” Bár a refor-mációra gyakran hitüjításként utalunk, de ahogy az előbbi Luther-gondolat is mutatja, érzéklethesebb visszatérésről beszélünk. Gondolunk akár Jézusnak a vallási vezetőkkel való vitájára, akár Luthernek az egyházzal való csörtéjére, mindenki azok vonták el a figyelmet, aiknek őrköd-niük kellett volna az írás tekintélye felettes. Nem a külvilág, nem az egyház ellenfelei és Szentírás, hanem belülről indult meg e bomlászó folyamat. Amellel tehát, hogy hálával emlékezünk azokra, akik kellő mutatni az isteni alaptól való elhajásra, a reformáció örököseiként a folyamatos önvizsgálatról sem feledkezhetünk meg.

Nagy József,
docens, PRTA

Örökkelvalóság vasárnapja

Texus: „Az pedig az örökk élet, hogy ismernek téged, az egyptiáit igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.” (In 17,3)

Az időnek ege alatt „az ember páratlan lény a Föld színén, mert egyedül ő tudja, hogy tud valamit.” (J. Lejeune) Ettől kezdve felelős önmaga és mások tudásáért, kiváltáságo minden ismeretnek és szív szerinti tapasztalásnak. minden tudása fölött azonban legnagyobb jutalma: Isten ismerete.

Ó az, aki alkalmassá teszi ehhez az ember szívét, s vele minden körülmenty megad az üdvösségez, még annak is, aki ápoló kezek türelmes gondjában nem tud a tudással gondolni.

„Olyan szívet adok nekik, amellyel megismernék engem, hogy én vagyok az Úr.” (Jer 24,7,a)

Jézus a hívő ember örökk jövendőjét az Isten „ismeretében” tudja.

Földi valónkban, átszeretve egymást az élet egyik tanulságától a másikig, ismerjük meg igazán egymást. Mennyi egyszerű mély tapasztat, melyekről nem tudja az ember, mikor is jut a birtokába, de ott van mélyen a szívében.

És mennyivel inkább ott van a keresztyén szívben az a szent vágy, hogy megismérje a tökeletes Szentet, a mi Urunkat. Ezért a hívő ember életét a szent többre vágyás jellemzi az Istennel való kapcsolatában, odaadó alázatban. Ezt a vágyat Isten boldogan tartsa tiszteletben, dicsősége nem marad rejtve az ember

előtt. Már a Teremtés hajnalán az öröktől fogva való mindenható megmutatta irántunk való mélységes szeretetét, miközben szeretetből szeretetre teremtett.

De a szabad akarattal bíró ember ott a bűnesethben, nem bajlódva az Isten nélküli való esendő tudásával, nem bocsulte a Vele való közösségg boldogságát.

Abűn olykor ma is megüll a szívét, mint a hajnal köd a novemberi tájat, és átláthatatlanná teszi a veszteség tudatát, az Isten nélküli tudatlanságot.

Isten azonban elküldte Szent Fiát, s látta szeretetét a betlehemi csodában, s a golgota világölelésben.

Ez a bűn és halál hatalmát lerontó, megváltó szeretet ismerteti meg a megigazult élettel az „egyedüli igaz Istent”, s Benne az örökk életet. Istenismerete már nem csak tudás, hanem a Vele való közösségg mindenkor áldásának megélése.

Az egyházi évet záró Örökkévalóság vasárnapján Jézus előn az emberi boldogság messzire ható tavlatát. Főpapi imájában végeztre, mint egy harangcsendülés, megszólal a krisztusi szeretet örökk folytonossága:

„És megismertettem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szerettem, bennük legyen, és én is öbennük.” (In 17,26)
Ne tegyük hiábavalóvá ezt a kegyelmet! Ámen.

**Stummerné Nagy Ágnes
em. beosztott lelkész**

segítségi hívjak a Te igaz és szent evangélium, az ellenettségükben, a gyászukban, kérünk Téged, hogy Te aji nekik gyógyulást,

támaszt és viasztalást a lelket próbáló események közepette. Kérünk, uralkodj ebben a világban a Te szereteteddel, és rontsd le a gonosz munkáját a világ és az emberek élébe. Adj, Urunk, békét a háborgó feleknek, és csendesítsd el a fegyverek roppogó hangját! Kérünk Téged, hogy őrizd Anyaszentegeyházunkat és annak minden szívünkben is megszilájhesssen a Megváltót! Jövel, Uram Jézus Krisztus! Ámen.

Lipcsei Gergely
III. évf. teol. hallg., PRTA

mindörökkel a Te igaz és szent evangélium, modat hirdethessék egész életükkel.

Adj meg minket, Mennyei Atyánk, ebben az adventben csendességgel és igéidre való figyeléssel, és add, hogy készek legünk nekünk testben, hanem lélékben is megérkezni karácsonyfát is ünnepi díszbe öltözöttetjük, úgy öltözöttethessük ünnepi pompába a lelkünket, hogy alkalmas legyen arra, hogy a mi szívünkben is megszilájhesszen a Megváltót!

Lipcsei Gergely
III. évf. teol. hallg., PRTA

Márkus Jenő: A két Blumhardt

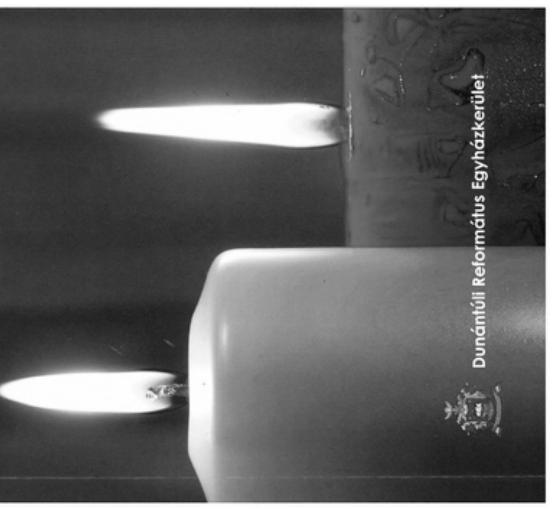

KÖHW

Dunántúli Református Egyházkerület, 2022

A két Blumhardt

Márkus Jenő

Az a könyv, amelynek olvasására buzdítjuk a kedves Olvasókat, eredendően szeminariumi dolgozatként készült – ráadásul nem is mostanában, hanem már majdnem száz esztendeje.

A kötet szerzője Márkus Jenő református lelkipásztor (1907-1955), aki a Dunántúli Református Egyházkerületünk lelkészkapzó intézetében, a Pápai Református Teológiai Akadémian tanult a múlt században, és aki később tatai lelkipásztorként szolgált 1955-ben bekövetkezett haláláig.

Márkus Jenő IV. évfolyamos pápai teológushallgatóként az 1928-1929-es tanében a teológia Tóth Ferenc Önképzőkörén belül a rendszeres teológiai szemináriumban két féléven át foglalkozott a két Blumhardt, apa és fia, Johann Christoph

Imádság

Imádság

Drága Mennyei Édes Atyánk!

Álmélkodással csodáljuk a Te végétlen szeretetedet, amelyet Jézus Krisztus eljöveteleben közölt a te gyaró népeddel, és ezért imádásában leborulva mondunk neked hálát ezért a könyörülétességedért. Hálát adunk neked Urunk, mert Te anyiszor elítörölhetted volna a föld színéről a töled mindenig elfordul gyermekedet, de te a könyörtelenség helyett Jézushan könyörüléettel valászoltál töled való elfordulásunkra. Solszor mondunk nemet az általad kínált életútra, sokszor mentünk szembe veled, törvényeiddel és embertársainkkal, de Te, könyörülű Urunk, a vékeink jutalmaként nem titétek, hanem aldást hoztál el számunkra karácsonykor. Úram, Te mindenható vagy, hiszen az emberi elképzéléseket felülmúlva olyan tökéletes ajándékot adtál számunkra, amelyet sem elkezelní, sem pedig remélni nem mertünk.

Köszönjük Neked, hogy karácsony közelével az adventi csendességen időt adsz számunkra, hogy számon adjunk életünk minden pillanatáról, és Szentlelked vezetése által felkészítés minket az Úr Jézus Krisztus való találkozásra. Tudjuk, Mennyei Atyánk, és számon is adunk előttről róla, hogy menyiszer nem voltunk hajlandóak a Te rendeléseiért szerint élni, tudjuk és megvalljuk, hogy nem tartottuk be a te parancsolataidat akkor, amikor gyűlöltük és rosszat terveztünk felebarátaink ellen, amikor a Te igazz és szűk ösvényed helyett a bún útján tévelyegye boldog tudatlanságban indultunk el a kárhozat felé. De Te megkönyörült rajtunk Jézushan, és megragadva a mi kezünkét és

Dicsőséges Királyunk! Megváltó Úr Jezsus! Megszentelő Szentlelek!

Hálateilt szívvel borulkunk le most színed előt, hogy megköszönjük minden áldást és csodát, amely által a mi életünket meggazdagítodi! Köszönjük, hogy az aszály sújtotta nyarak sorát megtörte és felüdülest atermeszetnek, s így a mi szívünknek is. Magasztaljuk a Te felséges nened, hogy akárcsak a növények, mikor lehull az eső, és felpezdűlnek, úgy árasztod el a mi szívünket és életünket a Te szerezetteddel, amely minket is újjászíll és senkent az éleire! Add, hogy ne csupán a teremtett világ dicsérején Téged, hanem akarsz a legompásabb virág a mezőn, mi is úgy tündököljünk a körillőttünk lévők életében. Csodálatos volt megtapasztalni azt, hogy a bezártággal tőkével való találkozásra, Képünk, hogy a pandémia alatt is formáltad és erősítetted a lelkünket. Háláénemet zeng az ajkunk, hogy a Te kezémed túlmutat az emberi értelen minden határáin, és újra fellelezhetünk, hiszen Te szabadságára teremtettel minket, arra a szabadságra, melyet Krisztushan kijelentettél nekünk. Ebben a szabadságban élve, minden örömmel tekintünk vissza a múltunkra, elődeinkre, a reformációra, mert a történelem viharos századain keresztül is a Te szerezőjelenléred sugárzik át és ragyog fel a szemeink előtt. Add, hogy a reformáció, melyet Lelked által elindítottál, soha ne veszíten enejeiből, hanem mi magunk is, személyes életünkben meg tudunk napokként üjni, a Te Iged és a megváltás megrandító valóságának segítségével. Buzditsd a mi szívünket arra, hogy akár alkalmass, okár alkalmatlan az idő. Előtter megállva és leborulva képesek legyünk összinte |

szível feltárnival egész valónkat. Engedd, hogy az Igé tükreben tiszítán és leplezetlenül láthatssuk tetteinket, szavainkat gondolatainkat. Tanítás minket, hogy a műiban elkövetett hibákat ne kövessük el újra. Szentlelked vezessen bennünket, legyünk báhol ebben a nagyvilágban, vételezz fel minket a hit páncéljával, mert bizonyosak vagyunk afelől, hogy feladatot bíztál ránk! Ne hagyj elsiülyedni minket az ideológiák fullasztó tengerében, hanem a tanítványoknak adott parancsolat erősítse a mi hitünket. Akárcsak a reformátorok, mi is Hozzád, a mi Teremő, Mennyei Atyánkhoz szeretnék visszatalálni. Ne hagyd, hogy a Te kijelentések és parancsolat valaha is megtagadjak, mert egyetlen alapja van a mi éleünnek is. A Te Fiadban, Jézus Krisztushan eljött kegyelelem. Formálj minket szent eszközöideálé, hogy ne csak mi, hanem mindenki más is megtapasztalhassa ennek a kegyelemnek újú életet add örömet.

Ennek az örömnék és boldogságnak a segítésével emléksünk vissza szüleinkre, nagyszüleinkre, re, elhunyt szeretteinkre, ment tudjuk, hogy nekünk és nekik is a meghalás nyeresége! Te ott várunk bennünket az örökkévalóság és diccség országában, ahol nincs fájdalom, szemedés, gyász, báhat és csüggédés. Várjuk és óhajtjuk a Krisztussal való találkozást, mert hisszük, hogyha Te velünk vagy semmi és senki nem lehet ellenünk.

Ebben a bizonyságban megerősödve, hittel díthuj a országod ejöveretéét! Jézus Krisztus nevéért, Lelek segítségül hívásával kerünk, hogy halgasd meg könyörögéstinket!

Ámen
Novotni László Máté
(III. évf. teol. hallg. PRTA)

Advent

Textus: „Általad nyer áldást a föld minden nemzetése.” 1Móz 12,3b

Életszakban sincs ez másképp, amikor karácsony ünnepére készülünk. Tervezzük. Megtervezzük, hogy adventben mikor mit fogunk tenni, mit fogunk elintézni, kit mivel fogunk meglejni, milyen programokon fogunk részt venni, hogyan fogunk ünnepelni. Talán listát is készítünk mindenhez, hogy semmi se maradjon le.

Istennek is volt és van egy terve, éspedig az, hogy miként fogja helyrehoznia azt, amit az ember elrontott. Hogyan fogja megszüntetni a bűn romboló hatását. Hogyan fogja az ember számára a bűneset következében elveszített örökök éleletét visszaszerezni, az embert megváltani, a mindeniséget újáteremteni. Eltervezte és tervét elkezdte megvalósítani. Fia volt a kultus. Ő volt a megígért Szabadító, aki testileg Ábrahám leszármazottja volt. Ő küldte közénk, hogy bűneinkért a bűmetést ember testében, de isteni hatalmával elhordozza, hogy mindenki, aki hisz Önné, annak bűnei bocsánatot nyerjenek, és így örök élete legyen.

nemzetek, akik még nem szólítottak meg Istentől. Akik még arra várnak, hogy a szomorúságunk mögött ott lehet az a dicsőült öröm, amely felülről ezt a bánatunkat, a kétséghesésünket, az elkeseredésünket: hogy történhet velünk bármi, történhet a mi életünkben bármi, Jézus Krisztus elhozta a világosságot a mi életünk sötétségébe is!

Így eztán már tündökölhettünk, ragyog-hatunk, hogy így mondjam: világithatunk, mert eljött világosságunk, s mert fölöttünk förragyogott az ÚR. Akármilyen sötétség is boríthatja a földet, akármilyen nehézség, fájdalom, tragédia, akármilyen gyötrelmes élethelyzetek is vesznek körül, fölötted még ott ragyog az ÚR, és dicsősége megállászik rajtad!

Amikor dicsőségről beszel, akkor egy igazán sokjelentesű héber kifejezést használ a Szentírás: amelyről, hatalmasságot is jelent. Isten hatalmassága, Isten ereje megjelent rajtad, megjelent a Te életedben is. Ehben megerősödhetsz, mert olyan drága vagy az Isten számára, hogy az Örejét, hatalmasságának jelét adja neked, ruház föl ezzel a Jézus Krisztushan.

Ez a látható Világosság, ez a látható isteni dicsőség számodra feladatot is jelent, de ez a feladat többé nem nyúg, hanem ebből a megértett és meglátott kegyelemből falkadó válasz-cselekedet a részedről. Íme, sötétség horítja a földet, sűrű homályba vesznek a nemzetek. Azok a

**Jakab Enikő
beosztott lelkész, Győr-Szabadhegy**

amikre nem számítottunk, de minden szomorúságunk mögött ott lehet az a dicsőült öröm, amely felülről ezt a bánatunkat, a kétséghesésünket, az elkeseredésünket: hogy történhet velünk bármi, történhet a mi életünkben bármi, Jézus Krisztus elhozta a világosságot a mi életünk sötétségébe is!

Neked is az a feladatod, hogy azzal a világossággal, amit Jézus Krisztusban förragyogott az ÚR, azzal a világossággal valóban ragyogi, világits a nemzetek számára. Nem elteknezve az Ürtől kapott időket és lehetőségeket, hanem azzal felelősséggel élve szolgálni, az Isten ügyét előbbre vinni a népek között. Mindannyiunk felelőssége – akik fölött förragyogott az ÚR –, hogy jól használjuk ezt a nekünk is adatott világosságot!

Szeretett Keresztyén Testvéreim! Jézus Krisztus eljött világossággal a nemzetek számára, hogy általa mindenek, akik hisznak Benne, maguk is ragyogó világossággal (Mt 5,16) lehessenek jelen a világban az Úrra mutatva, Isten felé vezetve sokakat. Ehhez a szolgálathoz adjon nekünk is erőt az ÚR. Ámen.

**Sárközi Gergely Antal
helyettes lelkipásztor (Noszlop és vidéke)**

Azt sem szabad elfelejteni, hogy az újból egy idő után (ha az éveket tekintjük, akkor egy esztendő elmúltával) régiesen lesz. Úgy kell tehát megélni, az újban arra kell törekedni, hogy amikor régivé lesz, akkor azok közé tartozzon, amiket mindenképpen szeretnénk továbbvinni magunkkal.

Legyen az előttünk álló esztendő olyan tartalmassá, hogy hala és köszönét illesse Istenünket minden egyes napjáért!

Füstös Gábor
Tápszentmiklós

Kelj fel!

Textus: „*Kelj fel, tündökölj, mert eljött a rágvogott az Úr dicsősége. Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de föjtött ott rágvog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad. Világossághoz népek jönnék, és királyok a rádrágvogó fényhez.*” (Ezs 60,1–3)

A vízkereszt a karácsonyi ünnepkör része, egyben nyitányára az második felének. Görögül „**επιφάνια**” – vagyis „megjelenés”, utalva ezzel arra, hogy Jézus Krisztus születésével megjelent a világban, megkeresztelkedéssel pedig megjelent a nyilvánosság előtt.

Ez a jövendölés, látomás egy olyan szomorú időszakban, gyászidőszakban érte el Izráel népét, amikor az emberek legnagyobb része a váradalmak be nem teljesedése miatt kesergett. Ezt a prófétát az ismeretlen, a bibliaiudomány által Trito-Ézsaiásnak nevezett próféta mondta el. Neki is a **vigasztaás feladata** jutott. Szükség is volt erre a vágásztára, mert az a kor, amelyben él, igen sok nehézséget tartogatott Izráel népe számára. Azonban a prófétia szerint a gyászoló asszonyként lehet, hogy olyan dologok történtek velünk,

megszemélyesített Jeruzsálem gyásza véget ért. Arra biztata: keljen föl, ragyogjon, mert eljött világossága és az ÚR dicsősége megjelentrajta. Egyszóval: vegye észre azt, hogy bár nehéz, nyomorúságokkal teli az élete, Isten mégsem felekezett meg róla, olyannyira nem, hogy megítárgatta és megajándékozta őt. Így most már felkelhet a földről, felkelhet a porpból, aholára sírni, gyászolni leült, levetheti a zsákruhát, és ő maga is ragyoghat. Azért, mert „ejjött” a világossága: az ő életében is megnutatkozott Isten világossága!

Keresztyén Testvéreim! Ez a világosság kézér esztendővel ezelőtt egészen konkrét és nyilvánvaló lett, amikor Jézus Krisztusban megjelent (feleragyogott) az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek (Tit 2,11)! Általa jelent meg az ÚR dicsősége, az ÚR nagysága, ereje miratunk. Ennek felismerése pedig őszinte, dicsőült örömet noz mindenannyunk életébe. Mert lehet, hogy az élethelyzetünk nem az igazi, nem olyan, amilyet elköpzeltünk magunknak; sőt, még az is lehet, hogy olyan dologok történtek velünk,

Legyen az előttünk álló esztendő olyan tartalmassá, hogy hala és köszönét illesse Istenünket minden egyes napjáért!

„Beszéded szerint, békességgel!”

Textus: „*Most bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békességgel, mert megláttam szemem üdvösségedet*” (Lk 2,29–30)

Simeonról azt olvassuk, hogy a Lélek indítatására ment a templomba. Nem tudta előre, hogy mi fog ott történni, nem tudta előre, hogy kivel fog találkozni, de engedett a Lélek indításának, és elindult a templomba, mert felismerte a gyermek Jézushan az Idvezítőt. Hálát adott Istennek a személyesen felismert és magának valott megváltóért. A szükszavú igei léírásban átragyog egy idős ember öröme, boldogsága és ünnepe. Így lett az adventi emberből, a Krisztust váró emberből karácsonyi ember, a földi élet útján a halálból és az elmulástól felől, bizonytalankodó emberből bátor hitvalló. Kezébe vette a Gyermeket, öleiben tartotta! Ez a kapcsolat nemcsak a földi élet beteljesítése, hanem az örökké élet bizonyossága is. Aki itt e földön találkozott Jézussal, meghallotta az Ő hívó szavát és engedett a hívásnak, megnyílt szívvel indult el feléje, Igéjét hallgatva, és alkalmanként saját kezével magához véve Krisztus megtört teste és kiontott vére szent jegyeit, az Ürvacsorát, az az ember elindult a hazafelé próféták közöttük, Isten nem szólt úgy, ahogy atyákhoz szólt a próféták által. Ezek a régebbi prófeciák lassan unalomba és feledésbe merültek. A nép ünnepelni még tudott, de hinni már nem. Simeon viszont hitt. Hitt a prófeciák beteljesedésében, hitte, hogy a prófetai szó nemhiába hangzott el, és Isten üzenetének be kell teljesednie. Lehet, hogy nem emberi időmércé szerint, de mindenképpen eljön Isten ígéreteinek beteljesedése.

Jézust, nem találkozott vele, nem volt közössége vele. Ne csodálkozz, hogy annyi szomorú ember van még minden Karácsony másodnapján is! Te ne add fel! Itt van Jézus, öleld megadhoz, így legyen áldott, boldog Karácsonyod!

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő Egyetűlött Fiát adta, ha valaki hisz

Öbenne, el ne vesszen, hanem örökké élete legyen.” Ezért a szeretet ünnepe karácsony, Isten megváltó szeretetének ünnepe, melyet karácsonykor az Úr Jézus Krisztus hozott el közénk.

Amen.

Miklós Csongor
VI. évf. teol. hallg. (PRTA)

Óévi háladás

Textus: „Uram, te voltál hajlékunk nemzedéktről nemzedékre.” (Zsolt 90,1) Kegyelemből megérhettük ezt a napot is, a 2023-as esztendő utolsó napját. Egy képzeletheli nagy batyuban hordozzuk mindenadt, ami az elmúlt esztendőben történt velünk. Benne vannak ennek az évnek a gondjai és örömei, veszeségei és boldog pillanatai, beteljesületlen és beteljesült vágyai. Itt nyüzsgő benne a családi együttétek vidám kacaja és hangos zokogása, a baráti beszélgetésekben elhangzott tanácsok, megválaszolt vagy nyírva maradt kérdéseink sora. Ebben a batyuban benne találjuk az Igéket is, amelyeket megérhetünk, és azokat az áldásokat, amelyekben Isten ajándékaként részünk volt. De itt cipeljük benne mulasztásainkat, rossz döntéseinket, könnyelműségeinket vagy éppen közönhosságunkat. Tegyük le Isten jelenlétéhe ezt a batyut és adjunk hálát mindenért, ami belegyült!

DE hogyan is köszönhetnénk meg a fájdalmainkat, a nehézségeinket, a kudarcainkat, a csalódásainkat? Hogyan is lehet néknél hálásak a betegségről, a gyengel-

ségéért, a minket ért sértésért vagy igazság-talanságért? Hogyan is viszonyulhatnánk másképp a gyászhöz, amikor kínoz minket a hiány, amelyet kedves szerettünk hagyott itt nekünk? Testvéreim, ahelyett, hogy vadohnánk Isten vagy valaki másra ragasszunk most ezek mellé a kérésékel mellé még egyet: Nemde ezekben a mélységekben is velünk volt a Minden-ható Isten?! Aki Fia által megígérte, hogy velünk lesz minden napon a világ végezetéig. Nemcsak a napfényes és vidám napokat vállalta velünk, hanem a sötét szomorúságot is. A minden-bé és a minden-napon-ba beleterzi a reménytelenség ideje is; az is, amikor a legborúsabb gondolatok ébrednek bennünk. Ő az, aki azokban a bizonytalan helyzetekben, amikor kicsúsztott lábunk alól a talaj, megörzött minket az elveszéstől. Ő az, aki a kétségeskedés perceiben is megvédegett bennünket, amikor várunk egy orvosi vizsgálat eredményére, vagy amikor munka után hazavártuk házastársunkat, gyermekainkat. Ő az, aki a megfelelő időre kirendelte azokra a gyülekezeti szolgálatokra is a segítséget, amelyre nem volt

elég ember vagy pénz. Isten ott volt velünk a kirándulásokon, a keresztelelkön, az esküvőkön, a temetéseken, az imaórákon vagy bibliaórákon; és minden istentiszteletben, ahol segítségül hívük az Ő nevet. Ezek az áldó Isteni jelenétek meghatározó élmények maradnak ebből az évből.
Adjunk hálát érte, hogy olyan Istenünk van, aki velünk együtt jár,

velünk együtt küzd itt a földi éleben, hogy itt is biztonságban és otthonosan érezhessük magunkat! Ennél még sokkal nagyobb boldogság lesz, ami az örökhajlékban vár majd minket. Öbenne bízzunk, belé kapaszkodunk a következő esztendőben is!

Barta Iván
beosztott lelkész, Sopron

Ót és újat

Nem elfelejtkezik valamiről, hogy aztán később eszébe jusszon, hanem teljesen töröldik. Biztosan van mindenkinél az életében olyan, amit szívesen kitörölne, és nem vinne át magával az új esztendőbe. De ha valaki semmit sem akar folytatni, az már gond. Tovább kell vinni azokat, amik jöök voltak, amik előre vitték az életünket. Ha megtapasztaltuk már Israelt jelenlétéét, erejét, akkor azt semmiképpen ne hagyjuk el, mert a következő évben is nagy szükség lesz Rá!

Az új minden bizonytalhoz újatis. Nem lehet kétszer ugyanazt az évet végig élni, mint ahogyan kétszer sem lehet ugyanabba a folyóba belépni (ez utóbbi már Héraklleitosz óta tudjuk). Tehát minden-képpen lesz valami új benne. De ez egyáltalán nem probléma, inkább örööm. Örööm, mert az új nem mindenrosszabbat jelent. Örööm, mert a régi jósgák megélese új lendületet kaphat. Örööm, mert a régi és új nem feltétlen ellentétei egymásnak, lehet-nek harmóniában. Átjárhatja az újat a régi, és megelevenítheti az új a régit.

Textus: „Ő pedig ezt mondta nekik: Azért minden írásstudó, aki tanítványává lett a menyek országának, hasonló ahhhoz a házigazdához, aki újat és ót hoz elő kamrójából.” (Mt 13,52)

Érváltás idején, amikor lezárajuk az előző évet – bár az igazság, hogy ez nem a mi akaratunktól és döntésünkön függ, mivel az mindenképpen lezárló december 31-én –, és január 1-jén elkezdünk egy újat, hajamosak vagyunk arra, hogy csak az újra figyeljünk. Új év: új fogadalmak, új elvárások, új lehetőségek. Nem gondolunk a régire, hiszen az elmuladt már, mögöttünk hagytyuk, lezártuk. Jézus szava újév napján ezért meglepően hangszik talán, amikor az kerül elő, hogy újat és ót kell hozni. Ha megépő is, hatalmas bölcsesség van benne. És olyan útmutatás, melyet érdemes megérteni, megszívníni, és meg is élni. Ha valaki nem akar az új évben a régihez semmit továbbínni, az olyan, mint az amnéziás ember, aki elfejt minden-